

nove prilike za novu karijeru

| | S | P | E C T R A

program tranzicije
i zbrinjavanja
izdvojenog osoblja

nove prilike za
novu karijeru

Mirnodopsko je razdoblje hrvatskome društvu nametnulo nove prioritete, drugačije uvjete života i specifične zakonitosti.

Oružane snage Republike Hrvatske, stvorene i prekaljene u Domovinskom ratu, dokazale su svoju spremnost i učinkovitost u uvjetima koji bi na kušnju stavili i daleko moćnije vojne sile.

No, mirnodopsko je razdoblje cijelome hrvatskom društvu nametnulo nove prioritete, drugačije uvjete života i specifične zakonitosti. U suvremenim društvima, naime, sfere gospodarstva, znanosti, školstva i zdravstva imaju neospornu prednost, pa se upravo za te elemente civilnoga društva izdvaja sve veći dio iz državnog proračuna. Dio tih sredstava namiče se i preusmjeravanjem novca iz dijelova proračuna koji su se dosad izdvajali za potrebe vojske.

Moderne, manje i dobro opremljene Oružane snage bit će sposobne izvršiti sve postavljene zadatke.

Reforma sustava obrane

Oružane snage Republike Hrvatske, kao sastavni dio društva, odgovaraju na promijenjene uvjete i izazove koje pred njih postavlja vrijeme mira, napretka i uključivanja u međunarodne asocijacije.

Kako bi to postigle, Oružane snage Republike Hrvatske nužno prolaze kroz proces reforme, nakon čega će postati manja, djelotvornija i moderna vojna sila.

Takve Oružane snage, kompatibilne sa sigurnosnim sustavima zapadnih zemalja, bit će relevantan segment u postizanju i održavanju kolektivne sigurnosti u Europi i svijetu.

Zašto je reforma nužna?

Novi model obrambenog sustava podrazumijeva intenzivniju i kraću vojnu karijeru zbog izuzetno visokih i raznolikih zahtjeva koje vojna služba danas stavlja pred pojedinca.

Reforma Oružanih snaga podrazumijeva njihovu modernizaciju, smanjivanje osoblja i infrastrukture, ali i posebnu brigu za svakog pojedinca koji je dio svoga života posvetio obrani svoje domovine te obrazovanju i razvijanju osobnih potencijala i kvaliteta.

pouzdanost.
zajima vas?

sposobnost
rada u
stresnim
uvjetima.
treba vam?

Reforma Oružanih snaga podrazumijeva njihovu modernizaciju, smanjivanje osoblja i infrastrukture, ali i posebnu brigu za svakog pojedinca.

Što donosi reforma?

1. Modernizaciju

- naoružanja i tehnike
- objekata i sredstava

2. Spremne i sposobne Oružane snage

- standarde profesionalnog razvoja
- pomlađivanje i stručno obrazovanje
- razvoj vojnog školstva
- bolje uvjete rada i života

3. Tranziciju i drugu karijeru

- pripremu za drugu karijeru tijekom vojne službe
- nastavak karijere u civilstvu

Druga karijera u civilstvu posve je uobičajen i logičan nastavak profesionalnog razvoja vojnika.

Od vojne do civilne karijere

U suvremenim obrambenim sustavima nastavak radne karijere u civilnom sektoru nije trend, već standard profesionalnog razvoja!

Reforma oružanih snaga podrazumijeva i izdvajanje vojnog i civilnog osoblja iz sustava Oružanih snaga i Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Pojam izdvojeno osoblje (engl. separated personnel) udomaćen je u terminologiji zapadnih vojnih snaga, a odnosi se na osoblje koje napušta sustav i priprema se za drugu karijeru (engl. second career) u civilnom okruženju.

Tranzicija je prijelaz izdvojenog osoblja iz vojne u civilnu zajednicu i priprema osoblja za nastavak karijere u civilstvu. To je zadaća SPECTRA-e (Separated Personnel Care and Transition Program) – Programa tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja.

Što je, zapravo, program SPECTRA?

SPECTRA je cjelovit, stručan i učinkovit program koji je izrađen na temelju najboljih inozemnih iskustava i domaćih posebnosti, a pomaže izdvojenom osoblju da uspješno nastavi svoju karijeru u okruženju ponešto drugačijem od vojnoga. SPECTRA je izdvojenoj osobi na raspolaganju tijekom cijelog razdoblja: od trenutka primanja obavijesti o izdvajaju do ostvarenja druge karijere u civilnom okruženju. Izdvojenoj osobi i njezinoj obitelji omogućuje se savjetodavna, edukacijska i druga stručna podrška.

brzina i točnost.
želite ih?

sklonost
timskom radu.
preporučujemo!

SPECTRA je cjelovit, stručan i učinkovit program, koji izdvojenom osoblju olakšava prijelaz iz vojne u civilnu karijeru.

SPECTRA **jest:**

- briga za ljudе
- ulaganje u ljudski potencijal
- pomoć i poticaj pri zapošljavanju
- stvaranje novih poslova
- osnova za trajni sustav tranzicije
- jamstvo uspješnog novačenja

SPECTRA **nije:**

- program smanjenja broja zaposlenih
- slabljenje hrvatskog sustava obrane
- pravilnik o odabiru i raspoređivanju djelatnika
- program koji odlučuje umjesto ljudi

Podrška županija, tijela lokalne uprave i samouprave te poslodavaca očekivana je i dragocjena.

Kako je nastala SPECTRA?

Na temelju programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 2000. do 2004. godine, Ministarstvo obrane izradilo je Plan razvoja MORH-a i OS RH-a, kojim se predviđa reforma i smanjenje brojčane veličine. Rezultat toga je program SPECTRA, koji je 3. listopada 2002. usvojila Vlada RH kao program od nacionalnog značaja.

Što omogućava SPECTRA?

SPECTRA jamči kvalitetnu pripremu i osposobljavanje izdvojenog osoblja za uvjete i ponude na tržištu rada kroz niz različitih programa potpore.

Programi potpore u okviru SPECTRA-e pretpostavljaju ekonomsku, financijsku i logističku podršku svih državnih institucija, kao i njihov aktivan angažman na svim razinama provedbe. Razumijevanje i pomoć županija, tijela lokalne i područne samouprave te poslodavaca presudna je za uspjeh programa. Uloga navedenih institucija očitava se u stvaranju mreže međusobnih kontakata, kako bi provedba programa SPECTRA bila što uspješnija.

disciplina
u radu.
potrebna!

dosljednost i
ustrajanost.
poželjni!

SPECTRA je uz osobu sve dok se ona uspješno ne integrira u nov način života izvan vojnog okruženja.

Programi potpore:

1. Informacije i odnosi s javnošću

- pravodobno informiraju osobe sa svime što bi trebale znati o tranziciji

2. Tranzicijske radionice

- osmišljene kao kratki edukacijski tečajevi; osim savjetovanja i analize sklonosti i sposobnosti, svaki polaznik uvježbava vještine pronalaženja posla, upoznaje se s tržištem rada te izrađuje osobni tranzicijski plan za svoju profesiju u civilnoj zajednici

3. Pojedinačno savjetovanje

- omogućava ga savjetnik u svakome od regionalnih tranzicijskih timova; to je mjesto na kojem savjetnici putem individualnog savjetodavnog rada usmjeravaju osobe ka cilju: ostvarenju druge karijere

4. Informiranje o obrtu, malom i srednjem poduzetništvu

5. Profesionalno osposobljavanje

- stručno osposobljavanje, usavršavanje ili prekvalifikacija, ovisno o stupnju stručne spreme i potrebama tržišta rada

SPECTRA hrvatskome vojniku pruža financijsku, ekonomsku i institucionalnu podršku svih državnih tijela.

6. Pomoć pri zapošljavanju

7. Otpremnine

8. Kreditiranje poznatoga poslodavca

9. Otpremnine za samozapošljavanje

10. Zapošljavanje u Vladinim agencijama

11. Zapošljavanje u tvrtkama koje su u vlasništvu MORH-a

12. Zapošljavanje u tvrtkama koje posluju s MORH-om

13. Svečanost pri odlasku iz službe

principijelnost.
vrlina!

poduzetnost!
još tražite?

Tko ne bi poželio pouzdanog suradnika?

Vojnik - pouzdan (su)radnik

Obuka i način rada i života koji su sastavni dio karijere u vojnoj zajednici u pojedinaca stvaraju ili pojačavaju osobne kvalitete kojih je šira javnost, nažalost, nedovoljno svjesna. Koliko smo puta u svakodnevnom razgovoru upotrijebili izraz "hrabar kao vojnik"? A to je samo jedna u nizu značajki koje su za vojnika posve uobičajene, koje on ne mora više "učiti" ili "stjecati". Tko u svom u radnom okruženju ne bi poželio nekoga tko je pouzdan i:

**doobar organizator /discipliniran u radu /
dosljedan i ustrajan / pravedan / sklon
timskom radu / kreativan / poduzetan /
odan / usmjeren ka cilju / izvrsno funkcionira
u stresnim uvjetima / brz i točan**

Većinu poslodavaca
najviše zanimaju upravo
individualne
karakteristike vojnika.

Iskustva drugih zemalja

Zapadne zemlje imaju dugu i uspješnu tradiciju u zbrinjavanju izdvojenog vojnog osoblja kao sastavnog dijela njihova profesionalnog razvoja. Zemlje istočne i srednje Europe još su uvjek u procesu reforme oružanih snaga te tranzicije i zbrinjavanja vojnog osoblja. Uspjeh procesa je različit i ovisan o stupnju društvenoga i gospodarskoga razvoja u tim državama.

Kakva je hrvatska pespektiva?

Rezultati istraživanja koje je agencija Puls provela početkom 2003. godine pokazuju kako je čak šezdeset devet posto tvrtki spremno zaposliti bivšega djelatnika Hrvatske vojske. Više od pedeset posto tvrtki ispitanih u spomenutom istraživanju ima iskustva u zapošljavanju hrvatskih branitelja. Kao jedan od najvažnijih uvjeta zapošljavanja najveći postotak ispitanih poslodavaca navodi upravo individualne karakteristike vojnika kao što su volja, poštenje, marljivost i sl. U Hrvatskoj imamo brojne primjere uspješnog prelaska iz vojne u civilnu karijeru. Hrvatko Šimunić, vlasnik tvrtke "Lipovac d.d.", primjerice, dio poslovnoga uspjeha pripisuje upravo svojoj vojničkoj i ratnoj karijeri. Smatra da osobe koje su se iskazale kao uspješni i dobri zapovjednici mogu postati izvrsni menadžeri ili direktori. Tako i polovinu zaposlenika tvrtke "Lipovac d.d." čine upravo bivši vojnici. Upornost i odlučnost koje je stekao u vojsci kao osnovne preduvjete za uspjeh u privatnom poslu ističe i voćar iz Požege Zoran Franjić, koji je nakon rata poželio raditi samostalno i više zaradivati. Uvјeren je da bi i mnogi drugi pripadnici oružanih snaga poput njega mogli iskoristiti svoje talente u civilstvu.

organizatorske
sposobnosti.
nema ih svatko!

odanost.
bitna je!

Ocjena stručnjaka: program SPECTRA mogao bi biti model za restrukturiranje svake institucije!

Što o SPECTRA-i misle stručnjaci?

Stručnjaci iz edukacijskoga tima Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje smatraju kako je program SPECTRA izuzetno kvalitetan, dobro pripremljen i razrađen, te kako bi mogao postati modelom za restrukturiranje svake ozbiljne i odgovorne institucije.

Posebna je prednost programa, ističu u HZZ-u, pravovremenošć njegove provedbe, odnosno činjenica što izdvojene osobe program prolaze dok su još u vojnom okruženju, te izuzetna motiviranost i educiranost SPECTRA-ina tima.

Istvan Gaal, načelnik Odjela za gospodarski sustav Ureda za gospodarstvo grada Zagreba, također je upoznat s programom SPECTRA i drži ga "dobrim, temeljito pripremljenim i prorađenim".

Izbor mogućnosti koje SPECTRA pruža izdvojenoj osobi smatra velikom prednošću toga programa.

Osim mirovina, otpremnina i posla posebno naglašava činjenicu što se tim programom nastoji zaposliti osobe koje su prije dolaska u vojsku imale civilno zanimanje.

Tranzicijske radionice: otkrivanje potencijala, usavršavanje sposobnosti i vještina, stručno osposobljavanje za novu karijeru.

Što o SPECTRA-i misle polaznici tranzicijskih radionica?

"Nakon dugogodišnjeg rada na jednom radnom mjestu, divno je ponovo otkriti neke svoje zapostavljene sposobnosti, osvijestiti vlastitu vrijednost i krenuti u novu karijeru po osobnom izboru. Na ovakvom pristupu u tranzicijskim radionicama treba ustrajati, jer baš je to nedostajalo našim ljudima. Hvala organizatorima i svim sudionicima radionica. Već je i sam susret s ljudima koji imaju slične ciljeve motivirajući."

Katica Kukura, Hrvatsko ratno zrakoplovstvo

"Krenuo sam na tranzicijsku radionicu. Upoznao sam svog savjetnika za tranziciju i ugodno me iznenadilo kada sam vidio da se netko zaista trudi pružiti nam pomoć, da se brinu za nas. Siguran sam da meni, a i drugima, SPECTRA može pomoći da lakše dođemo do novoga posla. Ići ću i na neki od programa stručnog osposobljavanja, a to bih preporučio i svojim kolegama."

Branko Cerovec, vojnik, 7. gardijska brigada

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

www.morh.hr

Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata RH

Ministarstvo rada i socijalne skrbi RH (Hrvatski zavod za zapošljavanje)

Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo RH

Ministarstvo prosvjete i športa RH

Ministarstvo finančija RH